

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 56Em/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1420201334
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jankola
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2020:1420201334.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava IV v právnej veci oprávneného: E. proti povinnej: U. zastúpená: Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Ďumbierska 3F, Bratislava, o výkon rozhodnutia vo veci maloletého dieťaťa: G. bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, takto

rozhodol:

I. Návrh oprávneného na výkon rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k.13P/116/2016-105 zo dňa 29.06.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/599/2017-176 zo dňa 24.04.2018 sa z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na Okresný súd Bratislava IV dňa 15.04.2020 žiadal oprávnený o nariadenie výkonu rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k.13P/116/2016-105 zo dňa 29.06.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/599/2017-176 zo dňa 24.04.2018, právoplatného a vykonateľného dňa 21.05.2018, ktorým bolo rozhodnuté o úprave jeho styku s maloletou G..

2. Oprávnený v návrhu uviedol, že povinná mu od vypuknutia pandémie Covid-19 úmyselne bráni v styku s maloletou a manipuluje ju tak, aby sa s ňou nemohol stretnúť. Maloletá sa mu odcudzuje, nazýva ho "P.", nie "Tata" ako predtým. V návrhu uviedol dni, kedy sa jeho styk s maloletou nerealizoval. Doplneným podaním doručeným súdu dňa 24.04.2020, dňa 07.05.2020, dňa 26.05.2020, dňa 19.06.2020 a dňa 30.06.2020 uviedol ďalšie dni, kedy matka opätovne nerešpektovala súdne rozhodnutie o úprave jeho styku s maloletou. Oprávnený uviedol, že stále viac je medzi ním a maloletou citeľné odcudzenie. Povinná celé dni nedvíha telefón, nereaguje na jeho výzvy, maloletú pustí raz za 2-3 dni k telefónu alebo na balkón, aj to iba vtedy, keď je dostatočne vyprovokovaná a odmietavá voči nemu. Naposledy, keď prišiel pre maloletú do školy, začala ho maloletá nenávisťne kopať a búchať, pričom uvedené konanie maloletej voči nemu sa opakuje a stupňuje aj pri ďalších ich stretnutiach.

3. Povinná prostredníctvom svojho právneho zástupcu, podaním doručeným súdu dňa 26.06.2020 uviedla, že popiera tvrdenia oprávneného o tom, že by mu bezdôvodne bránila v styku s maloletou. Oprávnený bez akejkoľvek sebareflexie koná voči maloletej nátlakovo a doslova ju proti jej vôli núti k styku. Povinná sa situáciu snažila riešiť už aj formou sedení u psychológov, či v rámci mediálnych stretnutí s oprávneným, no bezvýsledne. Oprávnený si neuvedomuje katastrofálny stav jeho vzťahu s maloletou. K téme pandémie vírusu Covid-19, a teda aj k priebehu stykov s maloletou počas obdobia od 13.03.2020 poukázala na maximálne nezodpovedné správanie oprávneného v čase, od kedy sa vírus potvrdil aj na území Slovenskej republiky. Oprávnený sa z Rakúska, kde v súčasnosti pracuje, vrátil na Slovensko dňa 12.03.2020 (t.j. deň pred zavedením karantény pre každú osobu prichádzajúcu zo zahraničia), pričom ešte v tento deň absolvoval styk s maloletou podľa právoplatného

rozsudku, a to napriek odporúčanej 14 - dňovej karanténe pre všetky osoby, ktoré sa v tomto období vrátili zo zahraničia. Styk s maloletou sa realizoval aj v dňoch 06-08.03.2020, kedy napriek dohode rodičov o vyhýbaní sa verejným priestranstvám s veľkým počtom ľudí, išiel s maloletou do kina a do verejného stravovacieho zariadenia v obchodnom centre. Po vyššie uvedenom styku, ktorý sa konal dňa 12.03.2020, ju oprávnený dňa 15.03.2020 informoval, že bol pravdepodobne nakazený spomínaným vírusom v predchádzajúcom období, a že sa uňho prejavovali symptómy tejto choroby (kašeľ a vysoké horúčky). Oprávnený jej tiež uviedol, že uňho symptómy postupne ustupovali až koncom februára a začiatkom marca 2020. Napriek vedomosti o šíriacom sa víruse a jeho možných fatálnych následkoch, oprávnený teda svoj zdravotný stav zatajil a opakovane absolvoval styk s maloletou, čím vážne ohrozil jej zdravotný stav, ako aj zdravotný stav ostatných v jej blízkosti. Argumentácia oprávneného v tomto smere spočívala v tom, že vírus už vypotil, a teda sa stal voči nákaze imúnnym. V dôsledku predmetných tvrdení oprávnený tiež odmietal akceptovať akékoľvek protiepidemiologické opatrenia, t.j. napr. prekrytie horných dýchacích ciest. Po dlhodobom a opakovanom naliehaní zo strany povinnej z dôvodu, že sa u oprávneného objavovali symptómy nákazy vírusu Covid- 19, sa podrobil dobrovoľnej izolácii v čase od 13.03 do 25.03.2020. Oprávneným spomenuté údajné zmarenie styku v tomto období preto považuje za bezpredmetné. Počas uvedených dní oprávnený s maloletou komunikoval cez videohovor každý druhý deň, a to bežne aj po dobu jednej hodiny. Oprávnený styk s maloletou dňa 26.03.2020 riadne realizoval, t.j. styk po období, kedy mal absolvovať 14 dňovú karanténu. Situácia týkajúca sa vírusu Covid- 19 sa opätovne začala medzi rodičmi vyhrocovať dňa 01.04.2020, kedy jej oprávnený oznámil, že pôjde úmyselne do blízkosti pacienta nakazeného vírusom, potom opäť do dvojtýždňovej karantény a nakoniec sa nechá testovať, aby preukázal, že je voči tejto chorobe imúnnym. Oprávnený následne vyžadoval styk s maloletou počas víkendov 03-05.04.2020, pričom jej uviedol, že si maloletú zoberie na dlhšie, aby dobehol zameškaný styk. Na základe opakovaných vyjadrení ohľadne nakazenia sa vírusom sa povinná informovala o ďalšom postupe aj na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, kde jej bolo odporúčané, aby sa styk oprávneného s maloletou nerealizoval, a aby sa oprávnený podrobil testom. V dôsledku tohto odporúčania oprávnený absolvoval testy na vírus Covid-19 dňa 05.04.2020 a dňa 06.04.2020 povinnej zaslal výsledky. Po získaní výsledkov sa styk oprávneného s maloletou opäť realizoval, avšak oddialil sa z dôvodu zákazu cestovania mimo okresu bydliska počas veľkonočných sviatkov. Nakoľko oprávnený na ňu podal trestné oznámenie z údajného podozrenia zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, kedy mala brániť v pohybe maloletej, bola dňa 21.04.2020 u nich v domácnosti preveriť pomery sociálna pracovníčka. Žiadne z tvrdení oprávneného sa nepreukázalo. V rovnaký deň oprávnený komunikoval s maloletou cez videohovor, ktorý maloletá ukončila z dôvodu nátlakového správania oprávneného. Oprávnený maloletej po tom, čo mu nechcela odpovedať na otázky súvisiace s pohovorom so sociálnou pracovníčkou uviedol: „Keď si to teraz poslala, tak tú striedavku, o ktorú som požiadal nebudeme mať.“ Oprávnený sa v rámci komunikácie vyjadroval v súvislosti s jeho návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 30.03.2020, ktorým žiadal o dočasnú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Aj v dôsledku neprimeraného správania sa oprávneného, jeho výbušnosti a nepoľavujúcom naliehaní na maloletú sa začala maloletá oprávneného strániť a styk s ním výslovne odmieta. Oprávnený názor maloletej absolútne nerešpektuje, ku styku maloletej núti násilným konaním a akékoľvek žiadosti alebo vyjadrenia maloletej ignoruje, resp. ich označuje za hlúpe alebo ovplyvnené povinnou. Povinná tiež opakovane žiadala oprávneného, aby maloletú nechodil čakať pred školou, nakoľko sa necíti pred svojimi rovesníkmi dobre. Oprávnený napriek predchádzajúcim prosbám povinnej maloletú čakal pred školou už o 15:15 hod., kedy po ňu prišla aj povinná. Maloletá na oprávneného opakovane kričala, že sa ho bojí a že ho nechce vidieť. V dôsledku správania maloletej ju oprávnený plný zúrivosti cez pootvorené okno silno schmatol za rameno a spustil na ňu výčítky až kým sa maloletá nerozplakala. Nakoľko bola pre maloletú predmetná situácia nadmieru stresujúca, povinná nasadla do auta a odišla s maloletou preč. Keďže ich oprávnený po celú cestu sledoval a povinná nevedela čo má zo strachu robiť, zastavila sa na Okresnom riaditeľstve PZ v Bratislave IV. Sem za povinnou prišiel aj oprávnený. Obidvoch rodičov si vo vstupnej miestnosti budovy vypočul vyšetrovateľ p. P., pričom maloletá oprávneného fyzicky napádala aj tu, v dôsledku niektorých tvrdení, ktoré oprávnený uvádzal vyšetrovateľovi. Keď vyšetrovateľ maloletú poučil, že by mala byť v zmysle rozsudku s oprávneným, veľmi sa rozplakala a nebolo ju možné ku styku prinútiť. Počas celého obdobia apríl - jún 2020 oprávnená aktívne komunikuje s ÚPSVaR Bratislava, telefonicky obnovila kontakt aj s detskou psychologičkou z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Bratislava IV - U. aby rodine pomohla vzniknutú situáciu riešiť. Pre upokojenie a nápravu situácie tiež oprávnenému navrhla, aby absolvoval zopár stretnutí s maloletou za prítomnosti psychologičky z ÚPSVaR Bratislava - U., čo odmietol. Za účelom ukludnenia situácie povinná tiež vyhľadala mediátorku - P., zapísanú v zozname mediátorov MS SR pod ev. č.: 166, M.,

kde s oprávneným dňa 02.06.2020 podpísali zmluvu o poskytovaní mediačného poradenstva a kde s oprávneným absolvovali prvé sedenie. Od uskutočnenia prvého stretnutia oprávnený odmieta v mediácii pokračovať. Poukázala aj na vyjadrenie ÚPSVaR Bratislava k návrhu oprávneného na nariadenie neodkladného opatrenia, zo dňa 05.06.2020, ktoré bolo predložené v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 14P/9/2020: „Šetrenie v rodine matky sme vykonali ihneď po nahlásení a to dňa 21.04.2020, kedy bol vykonaný aj pohovor s maloletou bez prítomnosti matky a starej matky. Boli zisťované aj bytové pomery, v ktorých maloletá žije. Hlásenie otca sa ukázalo ako neopodstatnené, naopak bolo zistené, že správanie matky a starej matky maloletej je vo vzťahu k maloletej dosť benevolentné, výchova je liberálna a skôr sa snažia maloletej splniť každé želanie. Maloletá bola s otcom v dennom kontakte cez video hovor (skype), avšak vzhľadom na otcovo neprimerané správanie voči nej, maloletá začala gradovať svoje odmietavé postoje voči nemu.“ „Okrem iného uviedla (pozn. mal. dcéra), že v súčasnej dobe nechce s otcom nikde chodiť, je nešťastná aj z toho, keď s ním musí byť na WhatsApp alebo Skype. Otec po chvíľke celý rozhovor vždy obráti na to, že nadáva na maminu a babku a to sa jej veľmi nepáči a je jej ľúto, preto potom veľmi silno kričí, a zakrýva si uši, lebo to nechce počúvať.“. Vzhľadom na uvedené skutočnosti návrh oprávneného navrhla zamietnuť.

4. Návrhom doručeným Okresnému súde Bratislava IV dňa 31.03.2020 žiadal oprávnený o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v režime striedania jedného týždňa s tým, že výživné sa rodičom neurčí. Konanie je vedené pod sp.zn.13P/59/2020, pričom súd návrh oprávneného uznesením č.k. 13P/59/2020-34 zo dňa 06.05.2020 zamietol a Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 20CoP/75/2020 - 88 zo dňa 08.07.2020 toto rozhodnutie potvrdil.

5. Návrhom doručeným Okresnému súde Bratislava IV dňa 15.05.2020 žiadal oprávnený o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti, určil styk povinnej s maloletou a nariadil povinnej povinnosť sa podrobiť psychiatrickému vyšetreniu. Konanie je vedené pod sp.zn. 14P/9/2020, pričom súd návrh oprávneného uznesením č.k. 14P/9/2020-22 zo dňa 15.06.2020 zamietol, proti ktorému podal oprávnený odvolanie. O odvolaní oprávneného zatiaľ nie je rozhodnuté.

6. Návrhom doručeným Okresnému súde Bratislava IV dňa 29.06.2020 žiadala povinná o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24.04.2018, č.k. 11CoP/599/2017 -176 tak, že oprávnený by mal upravený styk s maloletou na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave za účasti psychológa úradu, a to v počte dvoch stretnutí v trvaní dvoch hodín týždenne podľa určenia a časového harmonogramu psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave po skončení vyučovania maloletej a vo veci samej uložil rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa stretnutiam u mediátorky v rozsahu 10 hodín. Uvedené konanie je vedené pod sp.zn.14P/38/2020, pričom súd návrh matky uznesením č.k. 14P/38/2020-59 zo dňa 29.07.2020 zamietol.

7. Podľa § 372 zákona č. 161/2015. Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), účastníkmi konania o výkone rozhodnutia sú maloletý, ten, kto je z exekučného titulu oprávnený a povinný.

8. Podľa § 374 CMP, pojednávanie netreba nariaďovať.

9. Podľa § 375 CMP, súd rozhoduje uznesením.

10. Podľa § 376 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

11. Podľa § 377 CMP, proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia a proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia je odvolanie prípustné.

12. Po dôkladnom vyhodnotení a zvážení všetkých zistených skutočností súd považuje návrh oprávneného na nariadenie výkonu rozhodnutia - rozsudku č.k.13P/116/2016-105 zo dňa 29.06.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/599/2017-176 zo dňa 24.04.2018, právoplatného a vykonateľného dňa 21.05.2018, za nedôvodný. Povinná uviedla ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa oprávneným namietané termíny stykov neuskutočnili. Z vyjadrení obidvoch rodičov je zrejmé, že maloletá má voči oprávnenému odmietavý postoj, ktorý prezentuje rôznymi spôsobmi. Nakoľko je vo veku 7 rokov, kedy nie je možné násilným konaním prinútiť ju k styku tak ako to oprávnený požaduje, je výlučne na oprávnenom ako sa k realizácii ďalších stretnutí s maloletou postaví. Pokiaľ má oprávnený skutočný záujem na budovaní vzťahu s maloletou, nech zváži svoje doterajšie správanie voči maloletej a zabráni tomu, aby ho maloletá videla v negatívnom svetle aj do budúcnosti. Je potrebné si vo vzťahu oprávnený - maloletá uvedomiť, kto je dospelý a podľa toho k situácii aj pristupovať,

nie dokazovaním si, kto má navrch a kto rozhoduje, ale vedením situácie s príslušným nadhľadom. Je pravdepodobné, že uvedené správanie maloletej je iba prechodného charakteru, ktoré môže byť zapríčinené mnohými faktormi, ako vekom, odlúčením v rámci pandémie, atď. Aktuálne je však výlučne na oprávnenom akým spôsobom si získa náklonnosť maloletej späť, pričom najvhodnejším spôsobom sa javí jednoznačne milý prístup k povinnej, ako najbližšej osoby maloletej, cez ktorú si ľahko a prirodzene môže získať maloletej sympatie.

13. Súd zároveň poukazuje na fakt, že aj Európsky súd pre ľudské práva (ESLP) vo svojej judikatúre opakovane konštatoval, že ani článok 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v žiadnom prípade neopravňuje rodiča, aby žiadal prijatie takých opatrení, ktoré by poškodzovali zdravie a rozvoj dieťaťa (napr. v rozhodnutí Fiala v. Českej republike, rozsudok z 18. júla 2006, ods. 96). Použitie donucovacích opatrení za účelom výkonu práva styku je v tejto oblasti nežiaduce a bolo by odôvodnené iba v prípade zjavne nezákonného konania rodiča, s ktorým dieťa žije, t. j. ak rodič aktívne bráni styku druhého rodiča s dieťaťom (napr. Zavřel proti Českej republike, rozsudok z 18. januára 2007, ods. 52). Ak dieťa vyslovene styk odmieta, je podľa ESLP použitie donucovacích opatrení kontraproduktívne, a to práve z dôvodu, že môže mať za následok degradáciu vzťahov medzi dieťaťom a neempatickým rodičom (napr. Kapr v. Česká republika, rozhodnutie z 28. marca 2006). Aj v súlade s princípmi vyjadrenými v Dohovore o právach dieťaťa je vylúčené, aby ktorýkoľvek z rodičov nútil dieťa k plneniu povinností všetkými prostriedkami. Sankčné pôsobenie súdu tak nemá reálny objekt, teda vôľou ovplyvniteľné ľudské správanie, na ktoré by mohlo reálne pôsobiť.

14. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti má súd za to, že v súčasnosti je akýkoľvek nútený styk oprávneného s maloletou v rozpore s jej najlepším záujmom, ktorý je prvoradý pri rozhodovaní súdu vo všetkých veciach týkajúcich sa maloletých detí. Nakoľko z celého konania nevyplýva ani snaha povinnej brániť styk oprávneného s maloletou, súd návrh oprávneného na výkon rozhodnutia zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Okresnom súde Bratislava IV do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 127 C.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) a náležitosti odvolania podľa § 363 C.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že (§ 365 ods. 1 C.s.p.):

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1 a 2 C.m.p.).